Cuprins

Titlul I. Obligațiile civile. Considerații generale 1

Capitolul I. Noțiunea de obligație. Particularitățile obligațiilor civile față de alte raporturi obligaționale 1
Secțiunea 1. Obligațiile 1
§1. Considerații terminologice 1
§2. Definiția obligației 2
§3. Caracterele obligației civile 4
§4. Natura juridică a creanței. Comparația cu drepturile reale 6
§5. Caracterele obligațiilor fiscale și delimitarea de obligațiile civile 7
Secțiunea a 2-a. Structura obligațiilor civile 9
§1. Precizări privind structura obligației civile 9
1.1. Subiectele obligației civile 9
1.2. Conținutul raportului de obligații 10
1.3. Obiectul obligațiilor civile 11
1.3.1. Condițiile prestației 13
§2. Sancțiunea obligațiilor 14

Capitolul II. Clasificarea obligațiilor civile 18
Secțiunea 1. Trăsăturile esențiale ale obligațiilor civile. Enunțarea criteriilor de clasificare 18
§1. Trăsăturile obligațiilor civile 18
§2. Clasificarea obligațiilor după subiectele lor 19
§3. Clasificarea obligațiilor după obiectul lor 20
§4. Clasificarea obligațiilor în raport cu scopul urmărit 20
§5. Clasificarea obligațiilor după obiectul prestației 23
§6. Clasificarea obligațiilor după sancțiunea lor 24

Capitolul III. Izvoarele raporturilor juridice de obligații 26
Secțiunea 1. Izvoarele raporturilor juridice 26
§1. Relația dintre raportul social, în general, norma juridică și raporturile juridice concrete 26
§2. Clasificarea faptelor juridice 27
Secțiunea a 2-a. Izvoarele raporturilor juridice de obligații 31
§1. Izvoarele obligațiilor civile în vechiul Cod civil. Reglementarea și clasificarea izvoarelor obligațiilor 31
§2. Izvoarele obligațiilor civile în Codul civil actual 32

Titlul II. Obligații complexe și obligații afectate de modalități 35

Capitolul I. Obligațiile civile afectate de modalități și obligațiile complexe 35
Secțiunea 1. Considerații privind obligațiile pure și simple, obligațiile pure și complexe 35

§1. Generalități 35
§2. Considerații privind obligațiile afectate de modalități....36

Capitolul II. Obligațiile complexe cu o pluralitate de subiecte....38
Secțiunea 1. Obligațiile conjuncte....38
Secțiunea a 2-a. Obligațiile indivizibile....39
§1. Considerații generale....39
§2. Efectele indivizibilității active și pasive....41
Secțiunea a 3-a. Obligațiile solidare....43
§1. Noțiunea de obligații solidare. Clasificarea obligațiilor solidare. Efectele generale ale solidarității active și pasive....43
§2. Efectele solidarității în raporturile dintre creditorii și debitorii solidari....45
§3. Izvoarele solidarității și modul de operare....48
§4. Efectele mandatului tacit în cazul solidarității....50
4.1. Excepții și apărări contra creditorului comun....52
4.2. Efectele solidarității pasive în raporturile dintre codebitori....53
4.3. Cauzele de încetare a solidarității pasive....53

Capitolul III. Obligațiile complexe cu pluralitate de obiecte....58
Secțiunea 1. Obligațiile complexe....58
§1. Precizări privind caracterul complex al obligațiilor cu o pluralitate de obiecte....58
Secțiunea a 2-a. Obligațiile alternative....58
§1. Conceptul de obligație alternativă....58
§2. Efectele alegerii prestației de către debitor....60
§3. Efectele alegerii prestației de către creditor....62
Secțiunea a 3-a. Obligațiile facultative....63
§1. Conceptul de obligație facultativă. Delimitarea de darea în plată....63
§2. Efectele obligațiilor facultative....63
§3. Comparație între obligațiile alternative și obligațiile facultative....64
Secțiunea a 4-a. Obligațiile afectate de modalități....65
§1. Condiția, modalitate a raportului juridic obligațional....65
1.1. Trăsăturile condiției, ca modalitate a raportului juridic obligațional....65
1.2. Cerințele condiției....65
1.3. Clasificarea condițiilor și cerințele de validitate ale condiției....67
1.4. Regulile privind constatarea îndeplinirii condiției....69
1.4.1. Efectele condiției suspensive....70
1.4.2. Efectele condiției rezolutorii....72
§2. Termenul....73
2.1. Definiția și clasificarea termenelor....73
2.2. Calculul termenelor....76
2.3. Beneficiul termenului. Renunțarea la beneficiul termenului. Cauzele și efectele decăderii debitorului din beneficiul termenului....76
2.4. Efectele modalității termenului....78
2.4.1. Efectele termenului suspensiv....78
2.4.2. Efectele termenului extinctiv....79

Titlul III. Dinamica obligațiilor. Transmiterea și transformarea obligațiilor 80

Capitolul I. Dinamica obligațiilor 80
Secțiunea 1. Mecanismele dinamicii obligaționale 80
§1. Conceptul de dinamică a obligațiilor 80
§2. Modul de tratare a dinamicii obligațiilor 82

Capitolul II. Modul de transmitere a obligațiilor 83
Secțiunea 1. Cesiunea de creanță 83
§1. Considerații istorice ale cesiunii de creanță 83
§2. Reglementarea și caracterele cesiunii de creanță în comparație cu cesiunea de contract 84
§3. Creanțele care pot face obiectul cesiunii 86
§4. Condițiile de formă ale cesiunii de creanță și regulile generale privind cesiunea de creanță 88
§5. Efectele cesiunii de creanță 91
5.1. Efectele cesiunii de creanță între părți 92
5.2. Efectele cesiunii de creanță față de terți și între terți 95
5.3. Efectele cesiunii față de debitorul cedat 95
§6. Cesiunea creanțelor constituite prin titluri nominative, la ordin sau la purtător 97
Secțiunea a 2-a. Subrogația în drepturile creditorului prin plata creanței 100
§1. Considerații generale privind reglementarea subrogației. Noțiunea și funcțiile subrogației 100
§2. Caracterul plății prin subrogație 101
§3. Clasificarea și caracterele subrogației 103
3.1. Subrogația convențională 103
3.1.1. Subrogația consimțită de creditor 103
3.1.2. Subrogația consimțită de debitor 105
3.2. Subrogația legală 106
§4. Efectele subrogației. Efectul ambivalent, translativ și limitat al subrogației 113
§5. Comparație între subrogația în drepturile creditorului plătit, cesiunea de creanță și novația prin schimbare de creditor. Deosebirile în privința condițiilor de realizare a efectelor 115
Secțiunea a 3-a. Preluarea de datorie și cesiunea de datorie 117
§1. Calea indirectă a cesiunii de datorie în guvernarea Codului civil din 1864 117
§2. Preluarea de datorie, în actuala reglementare a Codului civil 119
2.1. Definiția preluării de datorie și modalitățile de realizare a preluării de datorie 120
2.2. Condițiile juridice ale preluării de datorie 120
§3. Efectele preluării de datorie 123
3.1. Efectele preluării de datorie cu acordul creditorului 123
3.2. Preluarea datoriei întemeiată pe convenția încheiată între creditor și terț 125

3.3. Mijloace indirecte de realizare a cesiunii de datorie 125
3.4. Preluarea de datorie, ca accesoriu al transmiterii unui bun sau al cesiunii unui contract 126
Secțiunea a 4-a. Cesiunea de contract 127
§1. Reglementarea cesiunii de contract în sistemele de drept 127
§2. Definiția, reglementarea și tipurile de cesiune 129
§3. Condițiile de validitate și efectivitate ale cesiunii de contract 131
§4. Efectele cesiunii de contract 132
4.1. Efectele cesiunii între contractantul cedat și cesionar și între contractantul cedent și contractantul cedat 134
4.2. Cesiunea legală de contract 136

Capitolul III. Mijloacele de transformare a obligațiilor 138
Secțiunea 1. Novația 138
§1. Conexiunea novației, ca mijloc de transformare a obligațiilor, cu mijloacele de transmitere a obligațiilor 138
§2. Definiția și tipurile novației 140
§3. Condițiile novației 141
§4. Efectele novației 148
§5. Concluzii 151

Titlul IV. Stingerea obligațiilor 153

Capitolul I. Stingerea obligațiilor 153
Secțiunea 1. Mijloacele juridice generale de stingere a obligațiilor și clasificarea lor 153
§1. Privire de ansamblu privind reglementarea modului de stingere a obligațiilor 153
Secțiunea a 2-a. Plata, ca modalitate de stingere a obligațiilor 155
§1. Executarea în natură și conformă a obligațiilor 155
§2. Conceptul de plată și cadrul de reglementare 155
2.1. Subiectele plății 157
2.2. Persoanele care pot primi plata 160
2.3. Condițiile plății 163
2.4. Indivizibilitatea plății 166
2.5. Imputația plății 167
2.6. Locul plății 169
2.7. Data plății 169
2.7.1. Plata anticipată 170
2.8. Proba plății 171
§3. Punerea în întârziere a creditorului 172
3.1. Oferta reală. Condițiile ofertei și consemnarea bunului 172
3.2. Efectele ofertei și consemnației 174
Secțiunea a 3-a. Plata obligațiilor pecuniare 175
§1. Particularitățile legate de plata obligațiilor pecuniare 175
§2. Problema controversată a nominalismului monetar și reevaluarea creanțelor 176

§3. Mijloacele de plată a obligațiilor pecuniare 181
§4. Opoziția la plată 181
Secțiunea a 4-a. Plata făcută cu întârziere....182
§1. Condiții generale 182
§2. Stabilirea daunelor moratorii....183
Secțiunea a 5-a. Executarea silită în natură a obligațiilor. Mijloace juridice de constrângere a debitorului pentru a face plata 184
§1. Noțiunea de executare silită și cadrul de reglementare 184
§2. Condițiile creanței supuse executării și titlurile executorii care constată creanța....186
§3. Formele executării silite 187
§4. Natura obligațiilor susceptibile de executare silită 188
4.1. Condițiile executării silite în natură prin mijloace directe....189
4.2. Predarea silită a bunurilor mobile....190
4.3. Predarea silită a bunurilor imobile 191
4.4. Executarea silită în natură a obligațiilor de a face sau a obligațiilor de a nu face 192
4.5. Executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori 194
Secțiunea a 6-a. Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului....195
§1. Urmărirea mobiliară. Bunurile mobile susceptibile de urmărire 195
1.1. Sechestrarea bunurilor mobile 197
1.2. Modalitatea de valorificare a bunurilor mobile ale debitorului....199
1.3. Efectele adjudecării 203
§2. Urmărirea imobiliară....204
2.1. Bunurile imobile supuse urmăririi și încuviințarea urmăririi imobiliare 204
2.2. Efectele urmăririi imobiliare....206
2.3. Vânzarea imobilului la licitație publică 207
2.4. Efectele licitației....212
2.5. Efectele adjudecării în privința drepturilor adjudecatarului 213
2.6. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin urmărirea silită....215
2.7. Plata sumelor rezultate din urmărirea silită 217

Capitolul II. Mijloace alternative de stingere a obligațiilor prin care se realizează indirect drepturile creditorilor 220
Secțiunea 1. Alte mijloace de stingere a obligațiilor decât prin plată 220
Secțiunea a 2-a. Compensația 220
§1. Noțiunea și reglementarea compensației 220
§2. Avantajele compensației 221
§3. Obiectul obligației supus compensației 222
§4. Inadmisibilitatea compensației....222
§5. Natura juridică a stingerii obligației prin compensație....223
§6. Condițiile compensației legale 224
§7. Clasificarea compensațiilor 227
7.1. Compensația legală și procedurile speciale 227
7.2. Compensația convențională 234

7.3. Compensația judiciară 235
§8. Efectele compensației legale 235
§9. Dreptul tranzitoriu în materia compensației 239
§10. Concluzii 239
Secțiunea a 3-a. Confuziunea 241
§1. Definiția și condițiile confuziunii. Cadrul de reglementare 241
§2. Efectele confuziunii 242
Secțiunea a 4-a. Darea în plată 244
§1. Definiția și reglementarea dării în plată 244
§2. Condițiile dării în plată 245
§3. Calificarea naturii juridice a dării în plată 246
3.1. Cesiunea de creanță în contul plății 247
Secțiunea a 5-a. Remiterea de datorie 248
§1. Definiția și caracteristicile remiterii de datorie 248
§2. Condițiile de valabilitate ale remiterii de datorie 248
§3. Natura juridică a remiterii de datorie 249
§4. Efectele remiterii de datorie 250
§5. Proba remiterii de datorie 251
§6. Problema dreptului tranzitoriu 251
Secțiunea a 6-a. Imposibilitatea fortuită de executare 252
§1. Noțiune. Reglementare și domeniul de aplicare 252
§2. Condițiile imposibilității de executare 252
§3. Efectele imposibilității fortuite de executare a obligațiilor de către debitor 255
§4. Dovada imposibilității de executare 256
Secțiunea a 7-a. Plata obligațiilor naturale 257
§1. Caracterele obligațiilor naturale și consecința plății acestora 257

Titlul V. Drepturile creditorului asupra patrimoniului debitorului și măsurile de conservare și de protecție a creanței 259

Capitolul I. Gajul general al creditorilor asupra patrimoniului debitorului 259
Secțiunea 1. Patrimoniul 259
§1. Patrimoniul – obiect al gajului general al creditorilor 259
§2. Trăsăturile caracteristice garanției comune a creditorilor 260
§3. Limitările dreptului de gaj general 263
§4. Mijloacele juridice de asigurare a realizării creanțelor 264

Capitolul II. Măsurile de conservare și de protecție a creanței 267
Secțiunea 1. Acțiunea oblică 267
§1. Definiția acțiunii oblice. Delimitarea de mandat și subrogație 267
§2. Originea și natura juridică a acțiunii oblice 268
§3. Limitări ale acțiunii oblice 269
§4. Excepțiile de la acțiunea oblică 271
§5. Condițiile de admisibilitate ale acțiunii oblice 272
§6. Momentul îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea acțiunii oblice 274

§7. Prescripția acțiunii oblice 274
§8. Efectele acțiunii oblice 275
Secțiunea a 2-a. Acțiunea revocatorie 277
§1. Definiția și reglementarea acțiunii revocatorii 277
§2. Actele atacabile prin acțiunea revocatorie 279
§3. Condițiile acțiunii revocatorii 283
§4. Efectele acțiunii revocatorii 288
§5. Natura juridică a acțiunii revocatorii 291
§6. Acțiunea revocatorie și acțiunea în simulație. Deosebiri 293
Secțiunea a 3-a. Acțiunea directă 294
§1. Definiția și mecanismul acțiunii directe 294
§2. Condițiile exercitării acțiunii directe 296
§3. Efectele acțiunii directe 297
§4. Domeniile de aplicare a acțiunii directe 298
§5. Natura juridică a acțiunii directe 303

Titlul VI. Contractul civil 306

Capitolul I Contractul, izvor de obligații 306
Secțiunea 1. Structura și principiile contractului 306
§1. Conceptul de contract și de fapt juridic 306
§2. Diversitatea contractelor, izvoare ale raporturilor obligaționale 308
§3. O nouă dimensiune a autonomiei de voință 310
Secțiunea a 2-a. Clasificarea contractelor 314
§1. Generalități privind criteriile de clasificare a contractelor 314
§2. Contracte sinalagmatice și contracte unilaterale 314
§3. Contracte cu titlu gratuit și contracte cu titlu oneros 315
§4. Contracte comutative și contracte aleatorii 317
§5. Contracte consensuale, contracte solemne și contracte reale 318
§6. Contracte cu executare instantanee și contracte cu executare succesivă 319
§7. Contracte numite și contracte nenumite 320
§8. Contracte negociate și contracte nenegociate 320
§9. Contracte simple, contracte complexe și grupuri de contracte 322

Capitolul II. Mecanismul formării contractului 324
Secțiunea 1. Etapele formării contractului 324
§1. Clarificări conceptuale 324
§2. Rolul consimțământului în formarea contractului 324
§3. Consimțământul în faza precontractuală a negocierii 326
§4. Contractele preparatorii care dau naștere obligației de negociere 328
4.1. Acordul de principiu (punctajul) 328
4.2. Acordul de negociere 329
4.3. Pactul de preferință 329
§5. Contracte care dau naștere obligației de a contracta 331
5.1. Contractul-cadru 331
5.2. Pactul de opțiune 332

5.3. Promisiunea unilaterală și bilaterală de a contracta 334
Secțiunea a 2-a. Realizarea acordului de voințe 337
§1. Elementele acordului de voințe și cerințele acordului suficient 337
§2. Oferta de contract și condițiile ofertei 337
2.1. Forța juridică a ofertei 339
2.2. Caducitatea ofertei 341
2.3. Natura juridică a ofertei 342
2.4. Acceptarea ofertei și condițiile acceptării 342
2.5. Momentul încheierii contractului între prezenți și absenți și importanța determinării acestui moment 344
§3. Elementele de conținut ale contractului, în funcție de ofertă și acceptare 345
3.1. Elementele de calificare a caracterului abuziv al clauzelor contractuale 347
Secțiunea a 3-a. Structura contractului 349
§1. Caracterul volițional al contractului 349
1.1. Condițiile legale ale contractului. Generalități privind efectele și condițiile de eficacitate 349
1.2. Capacitatea persoanelor fizice și juridice de a se obliga contractual 351
1.3. Consimțământul. Manifestare a voinței juridice 353
1.3.1. Condițiile consimțământului 354
1.3.2. Limitările principiului libertății contractuale 355
1.3.3. Principiul voinței reale. Concepția sistemului juridic românesc în privința mecanismului de operare a principiului 357
1.3.4. Autorii manifestării de voință la încheierea contractului 359

Capitolul III. Protecția juridică a consimțământului 360
Secțiunea 1. Viciile de consimțământ 360
§1. Considerații generale referitoare la viciile de consimțământ 360
Secțiunea a 2-a. Viciul erorii 360
§1. Definiția și clasificarea viciului erorii 360
1.1. Condițiile erorii, viciu de consimțământ 361
1.2. Invocarea erorii cu bună-credință 363
§3. Adaptarea contractului (art. 1213 C.civ.) 364
§4. Proba erorii 365
§5. Sancțiunea viciului de consimțământ al erorii 365
Secțiunea a 3-a. Dolul – viciu de consimțământ 366
§1. Conceptul de dol 366
§2. Structura dolului 366
§3. Condițiile juridice ale dolului 367
§4. Domeniul de aplicare a dolului comisiv și omisiv 368
§5. Sancțiunea dolului 368
Secțiunea a 4-a. Violența – viciu de consimțământ 369
§1. Noțiunea și structura violenței 369
§2. Clasificarea violenței 370
§3. Condițiile violenței 371

§4. Sancțiunea violenței 373
Secțiunea a 5-a. Leziunea – viciu de consimțământ 374
§1. Noțiunea și concepțiile despre leziune 374
§2. Condițiile leziunii și domeniul de aplicare 375
§3. Sancțiunea leziunii 376

Capitolul IV. Obiectul contractului 377
Secțiunea 1. Definiția, condițiile și caracterele obiectului contractului 377
§1. Obiectul contractului și obiectul obligației. Clarificări conceptuale 377
§2. Condițiile obiectului obligației 378
§3. Semnificația componentei valorice a obiectului 381

Capitolul V. Cauza contractului 382
Secțiunea 1. Conceptul de cauză. Elementele și condițiile cauzei 382
§1. Voința juridică și rolul cauzei 382
§2. Elementele cauzei 382
§3. Binomul cauzal structural și funcțional al contractului 383
§4. Condițiile de validitate ale cauzei 384
4.1. Cauza ilicită 384
4.2. Cauza imorală 386
§5. Proba cauzei și rolul cauzei 387

Capitolul VI. Forma și formalitățile contractului 388
Secțiunea 1. Solemnitățile, formele acestora și funcțiile lor 388
§1. Caracterul solemnității contractuale 388
§2. Corelația dintre actul autentic și solemnitatea ad validitatem 389
§3. Corelația dintre forma ad probationem a actului și consensualismul acestuia 391
Secțiunea a 2-a. Formalitățile de eficacitate ale contractului 393
§1. Formele și rolul formalităților de eficacitate ale contractului 393
§2. Eterogenitatea formelor și formalităților contractului. Formalitățile și formele de abilitare 394

Titlul VII. Nulitatea contractului 397

Capitolul I. Nulitatea contractului. Sancțiunea aplicabilă pentru nerespectarea condițiilor de validitate ale contractului 397
Secțiunea 1. O viziune de ansamblu asupra nulității 397
§1. Concepțiile doctrinei despre nulitate. Criteriile de clasificare a nulităților 397
§2. Delimitarea nulității de alte cauze de ineficacitate 399
§3. Teoria nulității 401
§4. Clasificarea nulităților 402
4.1. Clasificarea nulităților după criteriul modului de operare 403
4.2. Clasificarea nulităților în funcție de modul de consacrare legală 404
4.3. Clasificarea nulităților în funcție de condițiile de validitate încălcate 405
4.4. Clasificarea nulităților în funcție de modul de valorificare 405
§5. Prescripția în materia nulității 406

§6. Acțiunea în nulitate 407
Secțiunea a 2-a. Îndreptarea și validarea actului juridic 409
§1. Formele de îndreptare și regularizare a actului juridic 409
1.1. Regularizarea și refacerea actului juridic 409
1.2. Confirmarea 410
1.3. Delimitarea dintre confirmarea actului anulabil și alte operațiuni cu care, aparent, se asemănă 412

Capitolul II. Efectele nulității 413
Secțiunea 1. Regimul juridic care guvernează efectele nulității 413
§1. Principiul desființării retroactive a actului nul 413
1.1. Excepții de la principiul restituirii prestațiilor 415
§2. Modalitățile de restituire 416
§3. Efectele nulității față de terți 418
Secțiunea a 2-a. Excepții care înlătură principiul *quod nullum est nullum producit effectum* 421
§1. Precizări prealabile 421
§2. Conversiunea actului juridic nul într-un act juridic valabil 422
2.1. Condițiile cumulative ale conversiunii 422
2.2. Cauzele care exclud conversiunea 423
2.3. Aplicațiile practice ale conversiunii 424
§3. Eroarea comună și invincibilă – cauză de înlăturare a efectelor nulității și de abatere de la repunerea în situația anterioară 425
§4. Principiul răspunderii civile delictuale 427

Titlul VIII. Efectele contractului 428

Capitolul I. Forța obligatorie a contractului 428
Secțiunea 1. Considerații generale privind efectele contractului 428
§1. Forța obligatorie a contractului. Sensul și limitele conceptului 428
§2. Consecințele principiului pacta sunt servanda 429
§3. Excepțiile de la principiul forței obligatorii a contractului 430
Secțiunea a 2-a. Irevocabilitatea actului juridic 434
§1. Precizări conceptuale 434
§2. Clauza de dezicere 435

Capitolul II. Principiul relativității efectelor actului juridic 439
Secțiunea 1. Clarificări conceptuale 439
§1. Obligatoriul și obligaționalul contractual 439
1.1. Sfera de aplicare a obligaționalului și obligatoriului contractual 440
1.2. Terții absoluți sau penitus extranei 443
1.3. Variabilitatea noțiunilor de avânzi-cauză și terți 443
1.3.1. Conceptul de excepție de la relativitatea efectelor contractului și clasificarea acestora 444
1.3.2. Opozabilitatea și efectivitatea opozabilității contractului 444
Secțiunea a 2-a. Excepțiile aparente de la relativitatea efectelor contractului 445

§1. Mecanismul reprezentării 445
§2. Efectele reprezentării 446
§3. Promisiunea faptei altuia 448
Secțiunea a 3-a. Excepțiile reale de la principiul relativității efectelor contractului 450
§1. Acordurile colective 450
§2. Acțiunile directe 451
2.1. Efectele acțiunii directe 453
2.2. Natura juridică a acțiunii directe 453
§3. Stipulația pentru altul 456
3.1. Cerințele de validitate ale stipulației pentru altul 456
3.2. Confirmarea beneficiarului 457
§4. Efectele stipulației pentru altul 458
4.1. Efectele stipulației pentru altul, în raportul dintre stipulant și promitent 458
4.2. Efectele stipulației pentru altul, în raportul dintre promitent și terțul beneficiar 459
4.3. Raporturile dintre stipulant și terțul beneficiar 459
§5. Natura juridică a stipulației pentru altul 460

Capitolul III. Opozabilitatea contractului și opozabilitatea conținutului acestuia 462
Secțiunea 1. Opozabilitatea și clasificarea formelor acesteia 462
§1. Clarificări conceptuale 462
§2. Formele de realizare a opozabilității 463
Secțiunea a 2-a. Simulația – excepție de la principiul opozabilității contractului 465
§1. Generalități 465
§2. Formele simulației 466
§3. Elementele componente și condițiile simulației 467
§4. Neutralitatea simulației și sancțiunile aplicabile în cazul abaterii de la principiul neutralității 470
§5. Elementele de conținut privind formele simulației 471
§6. Efectele simulației 475
6.1. Efectele simulației față de creditorii părților și ale conflictului dintre creditori, în cazul simulației având ca obiect înstrăinarea unui bun 477
§7. Principiile simulației în perioada ad interim 477
§8. Principiul dedublării realității juridice 478
§9. Principiul inopozabilității actului ascuns 479
9.1. Acțiunea în simulație 480
9.2. Proba simulației 481
9.3. Delimitarea acțiunii în simulație față de acțiunea pauliană și acțiunea oblică 482
9.4. Concluzii 484

Capitolul IV. Interpretarea contractelor 485
Secțiunea 1. Generalități 485
§1. Conexiunea dintre interpretarea legii și interpretarea contractului 485
§2. Metodele sistemului european de interpretare a contractului.....486
§3. Interpretarea contractului, în reglementarea actualului Cod civil.....487
3.1. Calificarea contractelor 488
3.2. Regulile de interpretare a contractului 489

Titlul IX. Consecințele neexecutării contractului 494

Capitolul I. Răspunderea civilă contractuală..... 494
Secțiunea 1. Considerații generale cu privire la răspunderea civilă contractuală și cadrul de reglementare 494
§1. Condițiile angajării răspunderii contractuale 497
1.1. Analiza condițiilor angajării răspunderii contractuale 497
1.2. Prejudiciul 500
1.3. Condițiile prejudiciilor reparabile 501
1.4. Raportul de cauzalitate 503
§2. Daunele-interese și clasificarea acestora. Repararea și evaluarea prejudiciilor.....504
2.1. Procedura reparării prejudiciului 504
2.2. Clasificarea daunelor-interese.....505
2.3. Punerea în întârziere a debitorului, condiție pentru declanșarea răspunderii contractuale a acestuia 507
2.4. Efectele întârzierii debitorului 509
§3. Evaluarea daunelor-interese 510
3.1. Evaluarea judiciară a prejudiciului.....510
3.2. Evaluarea convențională a prejudiciului. Clauza penală.....512
3.3. Natura juridică a clauzei penale.....513
3.4. Delimitarea clauzei penale de obligația alternativă și obligația facultativă.....514
§4. Evaluarea legală 515
4.1. Reguli speciale în materia dobânzilor 516
4.2. Daunele moratorii în cazul obligațiilor de a face 517
§5. Clauza de arvună.....517
5.1. Efectele arvunei confirmatorii 519
Secțiunea a 2-a. Riscul contractului 520
§1. Conceptul de risc. Variatele ipostaze ale neexecutării cauzate fortuit sau pentru forță majoră 520
§2. Riscul în cazul contractului sinalagmatic 524
Secțiunea a 3-a. Excepția de neexecutare a contractului.....527
§1. Definiția și specificitatea excepției de neexecutare 527
§2. Condițiile excepției de neexecutare a contractului 528
§3. Caracterele funcționale ale excepției de neexecutare 531
§4. Efectele excepției de neexecutare față de părți și terți.....532
§5. Concluzii.....533

Capitolul II. Remediile neexecutării obligațiilor contractuale 534
Secțiunea 1. Rezoluțiunea și rezilierea contractului.....534
§1. Cadrul general și special de reglementare a rezoluțiunii și rezilierii contractului în actualul Cod civil, comparativ cu reglementarea din vechiul Cod civil 534
§2. Regimul general și special al rezoluțiunii. Locul acesteia în cadrul remediilor aplicabile neexecutării obligațiilor contractuale.....535
§3. Clasificarea tipologică a rezoluțiunii 538
§4. Condițiile rezoluțiunii.....540
4.1. Rezoluțiunea judiciară.....542
4.2. Rezoluțiunea convențională.....545
4.3. Rezoluțiunea unilaterală.....546
4.4. Reducerea prestațiilor.....548
4.5. Rezoluțiunea anticipată 549
4.6. Remediul rezilierii 549
Secțiunea a 2-a. Efectele rezoluțiunii.....550

Bibliografie 555